

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACTIA SI ADMINISTRATIA BUDAPESTA, VII, ILKA-UTCA NRUL 36. :: TELEFON: 47-82. MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3-50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Spre desnodământ

(I. S.) Birourile telegrafice ne aduc știri despre mari pregătiri militare ce se fac din partea grupărilor beligerante în vederea luptelor ce par să ia o întorsătură decisivă. Acțiunile strategice de până mai ieri s'au mărginit mai mult la atacuri în stil mic de tranșee, pe când îndărătul fronturilor se lucra cu multă febrilitate la concentrări de trupe și mari planuri strategice.

Jertfele de oameni și bani ce le-a adus Ententa de douăzeci de luni dela începutul războiului pare că au ajuns la maximul posibil și orice trăgănare a luptelor de caracter hotărâtor preținde jertfe.

Cum Ententa, — cu toată enorma risipă de oameni, și bani nu a putut obține până acum nici un rezultat pipăibil din lipsa acțiunilor unitare, — ea ține acum consilii, conferințe, cari să stabilească în amănunte unde și cum să atace deodată partea mai puțin rezistentă a frontului puterilor centrale.

Impătrita înțelegere intră în tratative cu toate statele neutrale, solicitându-le ajutorul în schimbul de recompensă teritoriale foarte puțin posibile în urma eșecurilor militare ce le suferă Ententa pe toate fronturile.

Puterile centrale însă, împun nu prin promisiuni, ci prin succesul armatelor lor.

Zădărnicierea blocusului englez, respingerea rușilor, ocuparea Serbiei și Muntenegrului și câștigarea de aliat a statului bulgar, sunt manifestări puternice prin cari puterile centrale câștigă încrederea statelor ce sunt încă în expectativă armată.

Pe lângă faptele aceste reale se ridică tot atât de maiestos tactica militară, buna organizație ce domnește la puterile centrale, toate acestea fac cu putință ca trupele austro-germane să înceapă ofensiva ori unde găsească cale și să câștige cu pierderi bagatele, succese mari.

Cu toate aceste statele ententei nu vreau să recunoască inferioritatea lor militară și din ambiția de a zdrobi militarismul german, sau »spiritul prusiac«, fac noi eforturi, adună din toate coloniile elemente, preferind distrugerea lor decât să tolereze ca Germania să iasă învingătoare. Dar ori-ce prelungire a războiului va fi numai în folosul Americii, care cu furnizările de armamente pentru Ententa duce la îmbogățirea industriilor americane. Iar de altă parte Japonia își vede asigurate interesele ei din Asia prin dezastrul ce-l suferă dominațiunea statelor europene acolo.

Ambele grupuri beligerante se pregătesc cu mult zor pentru noile ofensive, cari prind să se desfășoare odată cu zimbetul florilor de primăvară. Și dacă nici după această încăerare uriașă nu va veni pacea dorită de toate neamurile peste cari s'a întins lințoliul morții, atunci luptele vor continua până când pacea va fi dictată de învingător. Și atunci, vae victis.

Și noul ministru de război rus a fost gonit

Petersburg, 30 Martie. — Agenția telegrafică din Petersburg anunță: Ministrul de război Poliyanov a fost suspendat din funcție după propria-i cerere. Suc-

cesorul său va fi generalul de infanterie Schumajev, care a fost până acum șeful Intendaturei.

Intervenția Americii în războiul submarinelor

Berlin, 30 Martie. — Wolff Bureau anunță din Washington:

Puterile Ententei au refuzat propunerea ministrului de externe al Statelor Unite, de a dezarma toate vapoarele lor comerciale. În consecință, Statele Unite vor trimite un raport tuturor națiunilor, spre a le informa care e punctul de vedere al Americii în ce privește războiul purtat de submarine și despre felul de înarmare a vapoarelor comerciale în scop de apărare.

E probabil ca Statele Unite să adreseze o notă circulară statelor europene,

și să accentueze că rămâne la punctul de vedere stabilit dela capăt de guvernul lor. Statele Unite urmăresc prin aceasta să stabilească principiile pentru un nou drept internațional în ce privește folosirea acestei arme noi de luptă: submarinul.

Washington, 30 Martie. — Agenția Reuter anunță: Ambasadorul american din Berlin a fost însărcinat să întrebe guvernul german, dacă vapoarele »Sussex« și »Englishman« au fost torpilate de submarine germane.

Lupta navală dela Marea Nordului

Rotterdam, 30 Martie. — Ziarul »Times« anunță: Din stația daneză Esbjerg vin știri contra-zicătoare despre luptele navale ce au avut loc la Marea Nordului. Din diferitele comunicate se poate deduce următoarele:

O escadră de torpiloare engleze a urmărit 2 distrugătoare germane, cari în săptămâna trecută la atacul hidroplanelor engleze au urmărit vapoarele engleze cari insoțeau hidroplanele până la insula Sylt. Patru distrugătoare engleze au atacat vapoarele germane înarmate »Braun-

schweig« și »Otto Rudolf«. Vapoarele germane au chemat în ajutor dela Helgoland 5 crucișătoare, 20 de distrugătoare de torpiloare, 5 hidroplane și un aeroplan german. Nu se știe dacă a urmat vre-o ciocnire între aceste vapoare engleze și germane.

Vapoarele daneze au observat în aceeași zi cum 11 crucișătoare germane și alte cuirasate germane, s'au întâlnit cu o flotă engleză care înainta în direcția de nord a mării. Pare că viscolul a împedecat operațiunile navale.

Nou atac de aeroplane austro-ungare asupra localităților italiene

Lugano, 30 Martie. — Despre recente atacuri ale aeroplanelor austro-ungare asupra orașelor italiene, se anunță următoarele din isvor italian: Alături de dimineață a apărut deasupra localității Pordenon venind dinspre Treviso un aeroplan austriac și unul ungar aruncând bombe. Apoi a apărut o flotă de aeroplane deasupra orașului Sogana și a aruncat nenumărate bombe.

Cenzura a interzis să se indice pagubele cauzate. Acelaș atac s'a produs și asupra localității Montebelluna unde au apărut șapte aeroplane și au aruncat bombe. Stăbilimentele militare din Treviso au suferit pagube mari. Mai multe bombe au fost aruncate și asupra localităților San Dona di Piavet.

Miniștrii englezi la Roma

Paris, 30 Martie. — Prim ministrul Asquith și ministrul de război Kitchener, ai Angliei, cari au luat parte la conferința Ententei la Paris, pleacă mâine la Roma.

Ministrii italieni Salandra și Sonnino au plecat azi la Roma.

Prețul unui exemplar 6 fileri.

DIN ROMÂNIA

Aplanarea conflictului cu președintele Camerei române

Ziarul »Dimineață« anunță:

Prim ministrul, d. Brătianu, acordând o completă satisfacție președintelui Camerei române d. Ferekide, acesta și-a retras demisia și a președat ieri adunarea deputaților.

Prin urmare conflictul este aplanat.

Măsurile excepționale

Citir. in ziarul »Steagul«:

Ineficacitatea legii pentru măsurile excepționale în contra scumpirii traiului a fost observată în fine și de guvern. Pe biroul Camerei s'a depus un proiect de lege pentru modificarea ei.

Economia acestui nou proiect de lege modificător, arată într'adevăr o pătrundere mai adâncă și mai completă a problemei atât de grave și atât de delicate a scumpirii traiului. Elasticitatea pe care autoritățile și-o rezervă în fixarea prețurilor este un principiu fără indoială bun ca și urgența pe care proiectul o prevede atât în aplicarea măsurilor cât și în reprimarea abaterilor.

Nu se văd însă datele după cari autoritățile se vor conduce pentru a fixa prețurile și aci este un punct principal al întregi probleme. Fără adevărată inventariere a tuturor rezervelor de mărfuri alimentare și de consumație zilnică, nu se va putea evita nedreptatea și nemulțumirea fie din partea publicului fie din partea furnizorilor. Aplicarea legii măsurilor excepționale va trebui deci pusă în legătura cu activitatea comisiei de import și va trebui sprijinită pe date statistice asupra rezervelor pe cari până acum nu le-am văzut luate în considerație de nici o comisiune și de nici un minister. Trebuie ținut apoi în seamă că cîștigarea traiului nu depinde atât de mult de măsurile represive și nici chiar de vigilanța autorităților, cât de organizarea pieții prin estinerea și organizarea mijloacelor de transport și prin fixarea de prețuri la origine.

Cea ce trebuie în primul loc este un solid spirit de organizare, date precise asupra rezervelor de mărfuri și a locului unde se află și concursul binevoitor al tuturor autorităților și instituțiilor.

Nu vrem să spunem că măsurile represive nu sînt de folos, dar punem mult mai multă speranță pe însuși fenomenul economic al scăderii prețurilor prin concurență dacă piața ar fi în deștut de aprovizionată, cel puțin cu articolele de care țara românească nu e permis să ducă lipsă. De exemplu: ori cât s'ar fixa prețul chilogramului de ceapă, ceapa va lipsi la anul viitor, dacă nu se va aduce la vreme arpaie.

Arpaieul se vinde astăzi cu 6 lei kgr. ceia ce face 60 de mii de lei vagonul. Un agricultor cere autorizație de a importa 10 vagoane de arpaie în compensație pentru benzină, i se refuză categoric, însă același ministru acordă benzină la export în compensație pentru marmoră!

Primăriile urbane cumpără grâu cu preț de consumație internă îl transformă în făină și-l vînd la export cu mari beneficii.

Agricultorii murmură, morții sînt nemulțumiți pentru că li se face lor o concurență secundară și pentru că li se răpește încrederea că vînzând primăriilor, vînd pentru consumul intern. Primăriile însă continuă operația și realizează beneficii.

La ce pot servi atunci prețurile maximele decât la nemulțumire?

Băncile protejate cumpără grâu estin sub pretext că va fi măcinat pentru consumul intern și apoi revînd grăul la export cu prețul aproape în doi, etc. Dacă și în aceste grave chestiuni se procedează cu aceeași mentalitate nenorocită a represiunii contra infractorilor mici, însă se tolerează și chiar se ocrotește înfractiunea în mare, nici o speranță nu putem avea de îndreptare serioasă a lucrurilor.

Ceia ce lipsește este spiritul de organizare și spiritul de cooperare și de sacrificiu a particularilor cu autoritățile, pentru a îndrepta un rău

general și aceste lipsuri nu le împlinesc legea măsurilor excepționale, oricât ar măși pedepsele și oricât ar lărgi competența organelor administrative. Răul nu s'ar putea îndrepta decât prin exemplu și exemplul trebuie să vie de sus.

Germania cumpără în România cereale pentru 360 milioane mărci

După cele mai noi știri din București, noul contract încheiat de consorțiul austro-german la București pentru cumpărarea de cereale, — va aduce în România 360 milioane mărci, prețul granelor cumpărate.

Până acum au fost încărcate cu cereale 32.250 vagoane pentru puterile centrale.

Un acord româno-bulgar

Un comunicat oficial publicat în »Echo de Bulgarie« anunță următoarele:

»In cursul ultimei întrevăderi dintre ministrul României, d. Derussi, cu d. Apostoloff, ministrul căilor ferate, un acord complet s'a stabilit cu privire la tranzitul mărfurilor.

Ambele guverne s'au înțeles ca să acorde toate înlesnirile pentru trecerea mărfurilor destinate pentru una sau cealaltă din cele două țări.»

MERSUL RĂZBOIULUI

Biruință germană la Malancourt (la nord de Verdun)

Nouă pozițiuni franceze luate cu asalt de germani. -- Sfârșitul conferinței Ententei la Paris. -- Șapte asalturi rusești respinse de germani. -- Vii acțiuni de aeroplane în Galiția. Italianii vorbesc de un succes al lor la Görz. -- Francezii își retrag trupele lor din Salonic? — Ce fac turcii.

Știrile ce mai vin acum de pe frontul rusesc, arată că rușii dibuiesc parcă prin întuneric, de a lungul uitașului front de luptă, ei întreprind din loc în loc asalturi disperate, probând unde e mai slab frontul germano-austro-ungar, pentru a-l sparge. Dar nu reușesc. La nord-est, atacurile de infanterie rusești au încetat. În schimb au început lupte de artilerie în Galiția-de răsărit și în Bucovina.

Iată ce anunță comunicata de la 29 Martie de pe frontul rusesc:

Era acțiunea de aeroplane a fost foarte vie de ambele părți. Mai multe aeroplane dușmane au fost spute să se întoarcă, urmărind fiind de aviatorii noștri sau de focul bateriilor. Un biplan rusesc doborât de artileria noastră a căzut la răsărit de Bucareș, îndărătul liniei dușmane. Prin bombele aeroplanelor dușmane nu s'a produs nici o pagubă.

Aviatorii noștri au bombardat cu un succes vădit câteva localități de pe frontul rusesc. Alfel nu s'au produs evenimente importante.

HÖFER, mareșal locot.

Comunicatul german anunță:

În sectoarele de nord, rușii n'au mai reînviat era atacurile lor, în schimb la sud de lacul Narocz ei continuă zi și noapte strabunirile lor zădărnice. De șapte ori trupele noastre au respins pe dușman, parte și în lupte de băietete. O escadră de aeroplane germane a aruncat cu succes bombe asupra căilor ferate dușmane, în deosebi asupra găii Molodeczno.

Șeful Statului major

Țarul a însărcinat pe Senatorul Kusmin să ancheteze acușările ce se aduc fostului ministru de război Suchomlinov, care nu s'a îngrijit de cu vreme la aprovizionarea armatei rusești cu munițiuni. Sub aceeași acușare stă și fostul șef al administrației artileriei rusești, generalul Kusmin-Karancejev.

În ancheta făcută până acum se mai stabilește că fostul ministru de război Suchomlinov a abuzat de înalta lui demnitate pentru scopuri personale, mai ales la furniturile de război, având ca complici pe inginerul Hoșkievits, un văr al soției sale, Altschiller cu soția Maxim Weller și d-na Anna Anich.

Procesul contra lui Suchomlinov se va judeca zilele viitoare.

— »Frankfurter Zeitung« află de la corespun-

dentul său de război de pe frontul rusesc, că la lacul Narocz, o luptă de artilerie e în curs, în care rușii dau dovadă că dispun de multe munițiuni.

Din Balcan sosesc următoarele știri:

Despre cel mai nou atac al Zeppelinurilor contra Salonicii, ziarul italian »Secolo« află următoarele: Atacurile aeriene germane contra Salonicii au convins Ententa de necesitatea de a lua măsuri energice. E lucru stabilit că germanii mai au la Salonic amici. Numărul persoanelor omorite de atacul Zeppelinurilor se ridică la 20. Cui bateriile Ententei n'au putut înmări aeroplanelor germane, s'au decis în fine aviatorii francezi să pornească la atac contra Zeppelinurilor. Despre succesul lor lipsesc amănunte.

Marți, 28 Martie, s'a terminat marele proces de spionaj din Solia.

Spionii bulgari în serviciul Rusiei, Zelenogorov, Sacharov, Silianov și Prutkin, au fost osândiți la munca silnică pe viață și pierderea tuturor drepturilor civile. Spisarevko și Zvetkov au fost eliberați.

— O telegramă din Elveția, anunță că în parturile franceze revin trupe franceze reduse din Salonic.

LUPTLE DIN APUS

O nouă înaintare germană spre Verdun. -- Poziția franceze pe o întindere de 2 km. luate cu asalt. -- Sfârșitul și rezultatul conferinței Ententei la Paris. -- Mereu cu submarinul în atac.

Că strategia germană este bine gândită asta se vedește la orice ofensivă. Pausa în asalturile germane de la nord de Verdun — n'a fost fără rost. Germanii și-au întrerupt atacurile, ca apoi, pe neașteptate să dea o lovitură reușită contra pozițiilor franceze. Într'adevăr comunicatul german de la 29 Martie anunță că germanii au cucerit acum cu asalt pozițiile franceze pe o întindere de două kilometri la nord de satul Malancourt, făcând și numeroși prizonieri.

Dar să lăsăm să vorbească acest raport oficial german:

La sud de St. Eloi, într'o luptă cu granate de mână, am smuls de la englezi o pălnie a unei tranșee sărite în aer, ce-au ținut-o ocupată,

Pe malul sting al riului Meuse, trupele noastre au luat cu asalt, având perferi neînsemnate, mai multe linii de pozițiuni franceze la nord de Maloncourt pe o întindere de 2000 metri și-au pătruns și în partea de nord-vest a satului. Dușmanul a lăsat în mâinile noastre ca prizonieri nerăniți 12 ofițeri și 486 soldați, un tun și 4 mitralieze.

S'a constatat că în regiunea aceasta de luptă, francezii au aruncat în foc două diviziuni proaspete.

Șeful Statului major

— După ziarul parizian «Journal» la luptele dela Verdun, a căzut generalul francez Lergeau.

— Conferința Ententei la Paris a și luat sfârșit. A început luni dimineată și s'a terminat Marți seară. Agenția Havas din Paris dă următorul comunicat asupra acestei conferințe:

Reprezentanții guvernelor aliate întruniți la 27 și 28 Martie la Paris au stabilit deplinul acord de opinii al puterilor Ententei și solidaritatea acestora. Ei au confirmat toate hotărârile și măsurile luate pentru a realiza acțiunea unitară pe un front unitar. Prin aceasta se înțelege și unitatea acțiunii militare, prin care se asigură înțelegerile făcute între statele majore ale aliaților, unitatea în acțiunea economică și unitatea în acțiunea diplomatică, care e garantată prin voiața neștrămutată de a continua războiul până la victoria cauzei comune.

Guvernele Ententei decid că solidaritatea opiniilor și intereselor lor pe terenul economic să o traducă în practică, însărcinând conferința economică ce se va întruni curând la Paris, să ia acele măsuri menite să înlătuiească această solidaritate, și să impede aprovizionarea dușmanului.

Conferința a decis să creeze un comitet permanent la Paris în care să fie reprezentați toți aliații. Să caute mijloace practice pentru o repartizare dreaptă a cheltuielilor provenite din transporturile pe mare.

— Ziarul parizian «L'Oeuvre» află că cheltuielile de război ale Ententei se urcă până acum la 215 miliarde și până la finele Verii se vor urca la 500 miliarde.

Franta vrea să știe cine va plăti aceste dăritii.

— Submarinele germane au de înregistrat succese noi. Aproape de portul francez Havre, au torpilat vapoarele Kornitz și Filius.

«Daily Chronicle» anunță că de trei zile submarinele germane au scufundat vapoare de 46 mii tone.

Vaporul englez Engle Point de 5222 tone s'a scufundat.

— Lucrătorii dela porturile irlandeze, ca Dublin, etc., au declarat grevă, fiindcă poliția a făcut perchezitii în locuințele lor. Au avut loc ciocniri între armată și lucrători. Guvernul a proclamat starea de asediu în porturile irlandeze.

RĂZBOIUL CU ITALIA

Vii lupte de artilerie pe frontul italian. -- Comunicatul italian afirmă că italienii au recucerit pozițiile lor dela Görz și au făcut 302 prizonieri austro-ungari.

Comunicatul lui Hófer dela 29 Martie anunță următoarele de pe frontul italian:

Luptele vii de artilerie au continuat și pe ziua de ieri până în adâncul nopții la capul de pod Görz și în sectorul platoului Dobeido. Dar noi atacuri n'au urmat. La răsărit de Selz, italienii au pătruns în câteva tranșee — și au fost din nou isgoniți. În regiunea Ploekon, trupele noastre au respins iară mai multe atacuri dușmane. Altfel situația e neschimbată. Pe mai multe sectoare ale frontului, italienii își construiesc linii de apărare îndărătul frontului.

HÓFER, mareșal locet.

— Comunicatul italian dela 26 Martie iași spune că ploaie și ceață a împiedicat acțiunea artileriei la Issenzo. Totuși la Mtali Vrh au fost distruse poziții austro-ungare. În sectorul Zagera, aruncătorii de bombe au distrus o poziție duș-

mană. Lupta grea și înverșunată dela Görz care a durat 40 ore s'a terminat cu succesul armelor noastre. La 26 Martie, austro-ungarii au deschis un foc intensiv contra pozițiilor noastre de la Grafenberg și cu forțe colosale au întreprins un atac vehement. O aripă a noastră s'a menținut energic, pecând centrul, după o luptă turbată corp la corp s'a retras cu 400 metri, luând vre-o 30 prizonieri. Toata ziua a durat focul austro-ungar. Apoi infanteria noastră a trecut la contra-atac și după repetate asalturi sîngeroase, sprijinită strălucit de artileria noastră am recucerit pozițiile pierdute. Am făcut prizonieri 11 ofițeri și 291 soldați austro-ungari, 2 mitralieze, puști și munițiuni în mari cantități. Un aeroplan austro-ungar, a fost silit să se coboare la Victoria, și am făcut prizonieri pe cei 2 aviatori.

TURCIA ȘI DUȘMANII EI

Submarine rusești în Marea Neagră urmărite de turci. -- Aeroplan turcesci provoacă incendii în lagărul dușman dela insula Imbros.

Comunicatul turcesc anunță că submarine rusești au încercat să atace portul turc Sunguldak dela Marea Neagră, dar ele s'au retras îndată când au văzut că sînt urmărite de aeroplanele noastre. Aeroplan turcesci au zburat peste insula Imbros, și au aruncat bombe asupra vapoarelor de transport ale Ententei pricinuind incendii.

— În Mesopotamia, situația continuă să fie gravă pentru englezi. De 110 zile, 10.000 englezi sub comanda generalului Tovnsthend sînt împreșurați la Kut-el-Amara de turci și nu-i nici o nădejde de scăpare.

Stirile zilei

O FILOSOFIE

Îmi e vecin, — eu l'ăși trimite
Într'o livadă ca să pască, —
De când îl știu, și zi și noapte,
Cască....

Când îl zărești întâi, îți face
Impresia că e o mască,
Ce ne necat, automatic
Cască....

Nimic nu vrea să înțeleagă,
Nimic nu vrea să recunoască:
Nepăsător în fața vieții:
Cască....

Și soarta, fie rea sau bună,
Pe ori ce drumuri să-l târască,
I se supune și în urmă-i,
Cască....

Ori ce prostie auzită,
Sau cumințenie-omenească,
Îl lasă recă de-o potrivă:
Cască....

Dacă l'întrebi din nou în viață
De e dispus să mai renască, —
Se nîmereză și de scârbă, —
Cască....

Der, vai!... e'n agonia morții...
Tăcut așteaptă să sfârșească, —
Și pentru cea din urmă cădă
Cască....

TRAIAN DEMETRESCU.

Dela alegerile sinodale din dieceza Caransebeșului

se cunosc până acum următoarele rezultate:

Colegiul preoțesc a mai ales următorii deputați sinodali: În Biserica Albă pe protopresbiterul dr. Gh. Dragomir, în Boeșa montană, pe protopresbiterul Mihail Gașpar, în Cașova pe dr. Nicolae Ionnescu, avocat, în Bozovici pe părintele Vasile Popovici, în Sasca Montană parohul Ion Murgu.

Colegiul mirenilor a ales următorii deputați: În Lugoj dr. George Dobrin naționalist, și Stefan Cărbăș, notar comunal din Herendești (guvernamental). Fața de acesta din urmă, a căzut dr. Stefan Petrovici, naționalist.

În cercul Fizes, a invins lista guvernamentală în cap cu Crenian, director de fabrică din Boeșa română, și Lidor Georgevici, notar comunal din Fizes, față de lista naționalistă în frunte cu d. dr. Valeriu Branisce și Ilie Trăilă.

În cercul Teregova au fost aleși d-nii Ionel de Mocsonyi și dr. Valer Olaitu.

În cercul Sgribești au fost aleși d-nii Pika Hațieg naționalist și Cornel Stopon guvernamental.

În cercul Mehadieii au reușit fostul deputat C. Burdia și I. Dobromirescu, prim forestier la Comunitatea de avere din Caransebeș.

După cum află «Drapelul» pare că în celelalte cercuri a eșit pe întreaga linie lista candidaților guvernamentali.

Al patrulea împrumut austro-ungar

Din Viena se anunță: Guvernatorul general al Băncii Austro-Ungare, Alex. Popovics a fost zilele acestea la Budapesta, unde a tratat cu ministrul de finanțe austriac și ungar în privința apropriei emisiuni a al patrulea împrumut de război și avantajile ce sînt de acordat din partea Băncii Naționale semnatarilor.

Mitropolitul Moldovei și librarul evreu

În cercurile politice din București, a provocat senzație intervenția Mitropolitului Moldovei în Senatul român în favoarea unui librar evreu din Iași — ca să-i se acorde drepturi politice de cetățean român.

Iată incidentul, după «Dezbatările Constituante» dela 6 Martie, reproduc din «Monitorul Oficial»:

D. vicepreședinte C. G. Cociașu: I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei și Sucevei are cuvântul.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei și Sucevei: D-lor Senatori, dacă Senatul a acordat și acordă împămîntenirea unor anume persoane străine cari solicită dela Parlament această înaltă favoare, apoi eu cred că favoarea de a fi împămîntenit o merită cu prisosință d. Lascăr Șaraga, cunoscutul librar dela Iași, un demn reprezentant al familiei cu acelaș nume din a doua Capitală a țării, care a adus însemnate servicii întregii literaturi românești, culegând numeroase documente, editând diferite scrieri literare și bătînd medalii comemorative privitoare la cele mai însemnate evenimente ale țării.

Vă rog, dar, să binevoiți a acorda votul d-voastră d-lui Lascăr Șaraga.

D. vicepreședinte C. G. Cociaș: Înalt Prea Sfinte, este al 8-lea pe listă, cereți să se intervertească ordinea?

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei și Sucevei: Da, aș ruga pe onor. Senat să-l voteze înainte.

Rezultatul fu că s'a votat împămîntenirea librarului jidov.

Din adincul Dunărei se scot vapoarele sârbești scufundate

Din Zemun se anunță: Sub conducerea militară un grup de muncitori austro-ungari au început în Dunăre, lucrările de salvare, de scoaterea din adâncul inului a celor opt vapoare sârbești, cari în cursul primei încălțări cu Serbia, au fost forțate și scufundate. Societatea de navigațiune dunăreană sârbă, dispune în total de 10 vapoare, dintre cari opt au fost scufundate, iar două au fost confiscate de conducerea armatei austro-ungare.

S'au scumpit ziarele vieneze

Din Viena se anunță: »Arbeiter Zeitung« comunică în numărul său de azi, cititorilor săi, că conducerea partidului social-democrat a hotărât să ridice prețul ziarelor în urma încălțării nemai pomenite a prețurilor materiilor brute. La abonamentele săptămânale s'a ridicat prețul cu 10 fileri la abonamente lunare s'a urcat prețul cu 40 fileri, la vânzarea cu exemplarul se va ridica prețul cu 2 fileri la »Arbeiter Zeitung«. La foile cari se învârt pe câmpul de luptă, prețurile vor rămâne neschimbate.

Un ziar de o sută de ani se suspendă din lipsa de hârtie

Ziarul german »Würzburger Zeitung« care a implinit o sută de ani de existență — e silit acum să suspende apariția — în mod provizor până după război — din cauza lipsei de hârtie.

Mărci austro-ungare pentru Serbia

Regimul austro-ungar din Serbia a pus în circulație mărci postale pentru corespondența particulară.

Un prizonier rus,

din lagărul din Margoniesdorf (Posen, Germania) a semnat 100 mărci pentru al patrulea împrumut de război german.

De bună seamă, că acest cetățean rus trebuie să fie convins că va fi mai bine pentru Europa și chiar pentru sănătatea morală a patriei sale, Rusia țaristă, dacă va ieși învingătoare Germania.

Un congres ruso-japonez

Un congres special la care vor participa delegați ruși și japonezi, va fi convocat foarte curând la Tokio spre a elabora reglemente proprii, a înlesni o comunicație comercială directă între Rusia și Japonia. Organizațiile comerciale și industriale rusești cred că inițiativa va putea face servicii reale și va fi de un folos comun.

Holera în insula Corfu

Serviciul sanitar din România a fost înștiințat că în insula Corfu s'au ivit cazuri de holera.

Primele cazuri s'au ivit printre soldații sârbi refugiați și pe urmă și în populația civilă.

Moartea unui fiu al lui Tolstoi

»Kuyer Poznanski« anunță după zările rusești că la Petersburg a murit unul din fii marelui scriitor rus, Lew Tolstoi, Andrei Tolstoi.

Patima roșie

Din Bucuiești ne scrie corespondentul nostru: Un mare succes a obținut la Teatrul Național din Capitală o nouă piesă originală românească, a unui talent și viguros scriitor dramatic, d. Mihail Sorbu. E vorba de comedia tragică »Patima roșie«.

Atenția binevoitoare, pe care direcțiunea generală a Teatrului Național o dă dela un timp încoace pieselor originale, dă la lumină o fină și adâncă pricepere a singurei căi, în marginele căreia este posibilă înfăptuirea unui repertoriu din care să lipsească din ce în ce mai mult importatiunea confecțiunilor în trei sau patru acte, de origine străină.

Neîmcrederea, dacă nu disprețul, față de scriitorii români, cari apucau calea teatrului, era împărtășită aproape pretutindeni. Cu această idee preconcepută, nu se putea ajunge, desigur, nici odată la crearea unei bogate producții teatrale românești: era povestea celui care vroia să învețe arta inotului fără a-și da osteneala de a da puțin din mâini, deasupra valurilor...

Reprezentăția »Patimei roșii« e o dovadă că acest fel de a judeca și-a trăit veacul. Altă dată, comedia tragică a d-lui Mihail Sorbul ar fi fost respinsă pentru lacunele și asperitățile sale, inerente începutului; acum ea a fost reprezentată pentru tot ceace cuprinde ca speranță pentru mai târziu.

Căci »Patima roșie« cuprinde un dialog viu, dramatic, acțiune desfășurată logic, putere de a insufla viață personajilor, — într'un cuvânt aproape întreaga temelie pe care se pot clădi, în viitor, lucrări de adevărată valoare.

»Patima roșie« se sfârșește cu dramă pasională: o femeie omoară pe omul pe care-l iubește, pentru a îndrepta apoi aceeaș țevă ucigătoare spre propria ei inimă. O dramă pasională ca oricare alta: e patima care orbește mintea și care face să dădătească sângele; e dragostea crudă, insetată, feroce, nemiloasă, în fața căreia nimic nu se poate opune; e dorința pământescă, fatală, inconștientă, pentru care nu există altă rațiune decât ea însăși și care nu găsește decât o singură rezolvare în afară de sine, moartea.

E »Patima roșie«, cum îi spune unul dintre cei cinci oameni cari iau parte la desfășurarea acestui final tragic.

Dar sub orice sfârșit se ascunde un zburcun care a încercat să iasă la liman. Eroina »Patimei roșii«, Tofana, e una din acele voinți intelectualizate cari prin hotărârea lozincei de »a vrea« își stăpânesc cu luciditate rostul său viitor, o pornire bruscă, — poate prea bruscă, — o asvârle în brațele unui flusturatic oarecare. Rudi, și iată cătușele cari siluesc înțelegerea chibzuită a lucrurilor, judecata unei voinți intelectualizate, cumpătate. E mare primejdie însă a vrea, din toate puterile vieții, ceva ce nu se poate înfăptui.

...Și iată originea celor două gloanțe de revolver.

Conflictul sufletesc acesta se șbate, interesant, într'un cadru sincer și sobru. Structura piesei dă apoi ea însăși, tuturor personajilor, o viață intensă și bine definită. E de pildă în »Patima roșie« o figură originală, plină de pitoresc și de cugetare stranie: e vițiosul parazit filozof Sbilț, vărul Tofanei, a cărui divagare plină de subînțelesuri și a cărui beție fatalistă planează ca o atmosferă explicativă deasupra întregii drame. Sbilț acesta, care ne aduce aminte cu groparul din Hamlet, e poate cel mai bun lucru din »Patima roșie«: o schiță în linii sigure, caracteristice, unitare.

Economie

Târgul de rămători din Kőbánya (Hala mare)

Budapesta, 30 Martie.

În 29 Martie a fost o rezervă de 33,552, în 30 Martie au fost aduși 405, tot în aceea zi au fost transportați 74 buc. Pe ziua de azi a rămas o rezervă de 33,883 rămători. Vânzare n'a fost, din cauza aceasta nu semnăm prețuri.

Târgul vitelor cornute din Budapesta. — În 29 Martie au fost aduși 443 viței vii (3 întărcați), 100 de miei vii. S'au semnat următoarele prețuri: viței vii cal. I. 340—356 fileri, excepționali 360—380 fileri, viței de cal. mijlocie 310—336 fileri, viței mai slăbuți întărcați până la 270 fileri. — Pentru miei vii 48—52 coroane. Circulația a fost foarte vie, prețurile s'au ridicat din nou cu 16—20 fileri pro chilogram.

Ultima oră

Trupele Ententei au debarcat în Creta și Pireu

Berlin, 30 Martie. — Din isvor competenț din Grecia se comunică, că până acuma n'a sosit încă confirmarea știrii date de ziarul italian Secolo, că vapoare engleze, au cercat să debarce trupe ententiste în Patras și Pireu, dar au fost silit să se reîntoarcă din cauza împotrivirii Greciei.

Lugano, 30 Martie. — Din Atena se telegrafiază ziarului »Corriere della Sera«: Evenimentele din Patras și Creta au avut un puternic ecou în Camera greacă. Deputatul Chinarra a cerut guvernului ca să se împotrivească în contra noilor volnicii ale Ententei pe teritoriul grecesc. Alți deputați au protestat în contra ocupării golfului Suda, au relevat toate pagubele pricinuite de bombardamentul aeroplanelor germane asupra Salonicului și au cerut guvernului să ia o atitudine energică.

Ministrul președinte Skuludis a răspuns că știrile despre ocuparea golfului Suda nu sunt adevărate, și a rugat pe deputați să nu ceară acum alte lămuriri, pentru că situația prezentă e gravă.

Camera a primit răspunsul ministrului președinte, dar neliniștea în parlament și în cercurile politice domnește și acum.

Editor și redactor responsabil: D. Birăuțiu.
Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36.

Scutiti soldatii
prin

Caramelle de Pept
ale lui **Kaiser**

cu cei „3 Brazi“.

Milioane de oameni le folosesc contra

TUSEI

impotriva tusei,
răgușelei, flegmei, catarului de laringe și tusei convulsive.

Sunt bune la preîntâmpinarea răcelei, din cauza aceasta sunt binevenite fiecărui ostaș.

6100 atestate legalizate de not. publici dovedesc rezultatul sigur și popularitatea de care se bucura acest leac unic. Publicul este deci rugat să refuze orice falsificat primind numai Caramelul pentru pept Kaiser (cu 3 brazi), care singur are un efect tămăduitor. — Se poate căpăta în cele mai multe drogherii, dar numai în pachete de câte 20 și 40 fileri și în tuburi de câte 60 fileri.

Se află la toate farmaciile, drogheriile și magazinele de coloniale mai bune.

Numai 1 C. 50 fil.

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele — »Cuceu« și »Foaia Ilustrată« — pe timp de o lună

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.